

EARTHE

Δραστηριότητα 2

Ψηφιακή εργαλειοθήκη για την ανάπτυξη καινοτόμου προγράμματος σπουδών και μεθοδολογιών

Ενότητα 1 – Νοοτροπία ανάπτυξης

Μέθοδος 3 – Παιχνίδια ρόλων

Δραστηριότητες στην τάξη

Ενότητα 1 – Νοοτροπία ανάπτυξης

Δραστηριότητα στην τάξη 1 – Ανατροφοδότηση υπό πίεση

Συναφής μέθοδος: Παιχνίδια ρόλων

Ομάδα-στόχος

Ηλικία: 20+

Φύλο: Όλα

Επίπεδο εκπαίδευσης: Δευτεροβάθμια εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση ή τριτοβάθμια εκπαίδευση

Κατάσταση: Απασχολούμενοι / άνεργοι / σε αναζήτηση εργασίας

Λιγότερες ευκαιρίες: Ιδιαίτερα χρήσιμη για εκπαιδευόμενους/ες με μικρή ή καθόλου εμπειρία στη λήψη ή την αξιοποίηση εποικοδομητικής ανατροφοδότησης, ή για όσους βιώνουν την ανατροφοδότηση ως μια αγχωτική διαδικασία.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση αυτής της δραστηριότητας, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι σε θέση να:

- Επιδεικνύουν θετική στάση απέναντι στην εποικοδομητική κριτική σε προσομοιωμένα περιβάλλοντα.
- Ανταποκρίνονται με ηρεμία και παραγωγικό τρόπο σε συνθήκες πίεσης.
- Προσδιορίζουν τουλάχιστον δύο προσωπικές στρατηγικές για την αποτελεσματική αξιοποίηση της ανατροφοδότησης.

Διάρκεια: 75 λεπτά

Υλικά και πόροι

Έτοιμα σενάρια ανατροφοδότησης σε κάρτες (π.χ. προϊστάμενος που επισημαίνει λάθη, συνάδελφος που προτείνει βελτιώσεις), φύλλα παρατήρησης και παροχής

EARTHE

ανατροφοδότησης, στυλό και σημειωματάρια, καθώς και κατάλληλος χώρος – είτε μια ευρύχωρη αίθουσα διδασκαλίας είτε breakout rooms.

Περιγραφή δραστηριότητας

Οι συμμετέχοντες/ουσες αναπαριστούν ρεαλιστικές καταστάσεις στον χώρο εργασίας ή σε περιβάλλον μάθησης, όπου λαμβάνουν επικοινωνιακή ανατροφοδότηση σε πραγματικό χρόνο. Η έμφαση δίνεται στην εξάσκηση του συναισθηματικού ελέγχου, της ενεργητικής ακρόασης και της μετατροπής της ανατροφοδότησης σε σχέδιο δράσης – βασικές δεξιότητες για την καλλιέργεια μιας νοοτροπίας ανάπτυξης.

Λεπτομερή βήματα υλοποίησης

Εισαγωγή

Ο/Η συντονιστής/τρια συζητά πώς η ανατροφοδότηση, ακόμη και όταν είναι αρνητική, αποτελεί ευκαιρία για ανάπτυξη. Εξηγεί εν συντομία τις συνήθεις συναισθηματικές αντιδράσεις στην ανατροφοδότηση και πώς μια νοοτροπία ανάπτυξης τις αναπλαισιώνει.

Βασική δραστηριότητα:

Ανάθεση σεναρίου – Ζευγάρια ή ομάδες των τριών λαμβάνουν κάρτες ρόλων (το άτομο που δίνει ανατροφοδότηση, το άτομο που τη λαμβάνει ανατροφοδότηση, το άτομο που παρατηρεί).

Παιχνίδι ρόλων, 1^{ος} γύρος – Ο/Η «πάροχος» δίνει ανατροφοδότηση σύμφωνα με το σενάριο της κάρτας, ενώ ο/η «αποδέκτης» εξασκείται στην ενεργητική ακρόαση, αποφεύγει αμυντικές αντιδράσεις και θέτει διευκρινιστικές ερωτήσεις. Ο/Η «παρατηρητής/τρια» καταγράφει τα δυνατά σημεία και τα σημεία που χρειάζονται βελτίωση.

Άμεσος απολογισμός – Ο/Η παρατηρητής/τρια σχολιάζει και η ομάδα συζητά τι πήγε καλά και τι θα μπορούσε να βελτιωθεί.

Εναλλαγή ρόλων – Οι συμμετέχοντες/ουσες εναλλάσσονται στους ρόλους, ώστε όλοι να βιώσουν κάθε οπτική.

2^{ος} γύρος με προσαρμογές – Οι εκπαιδευόμενοι/ες επαναλαμβάνουν την άσκηση με ένα νέο σενάριο, εφαρμόζοντας τις βελτιώσεις που προσδιορίστηκαν στον πρώτο γύρο.

Συμπέρασμα και αναστοχασμός:

Ο/Η συντονιστής/τρια συγκεντρώνει τις σκέψεις σχετικά με τις στρατηγικές που βοήθησαν περισσότερο. Οι συμμετέχοντες/ουσες γράφουν μια συγκεκριμένη αλλαγή που θα εφαρμόσουν όταν λάβουν ανατροφοδότηση στην πραγματική ζωή.

Μέθοδος αξιολόγησης

Παρατήρηση της γλώσσας του σώματος, του βαθμού ενεργητικής ακρόασης και της ποιότητας των απαντήσεων.

Φύλλα ανατροφοδότησης από τους/τις παρατηρητές/τριες.

Στρατηγικές που αναφέρθηκαν από τους ίδιους τους/τις συμμετέχοντες/ουσες στο στάδιο των συμπερασμάτων.

Συμβουλές για προσαρμογή

Χρησιμοποιήστε ανώνυμα φύλλα ανατροφοδότησης για ευάλωτες ομάδες.

Σε επαγγελματικό περιβάλλον, προσαρμόστε τα σενάρια στους πραγματικούς ρόλους στον χώρο εργασίας.

Σε διαδικτυακή παράδοση, χρησιμοποιήστε breakout rooms και ψηφιακά έντυπα ανατροφοδότησης.

Ενότητα 1 – Νοοτροπία ανάπτυξης

Δραστηριότητα στην τάξη 2 – Η πρόκληση της αποτυχίας

Συναφής μέθοδος: Παιχνίδια ρόλων

Ομάδα-στόχος

Ηλικία: 20+

Φύλο: Όλα

Επίπεδο εκπαίδευσης: Οποιοδήποτε επίπεδο εκπαίδευσης ενηλίκων

Κατάσταση: Απασχολούμενοι / άνεργοι / σε αναζήτηση εργασίας

Λιγότερες ευκαιρίες: Ιδανική για εκπαιδευόμενους/ες που τείνουν να αποφεύγουν τις προκλήσεις ή που δεν αισθάνονται αυτοπεποίθηση στην προσαρμογή σε απρόβλεπτα προβλήματα.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση της παρούσας δραστηριότητας, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι σε θέση να:

- Αναπλαισιώνουν μια απροσδόκητη πρόκληση ως ευκαιρία για μάθηση.
- Επιδεικνύουν ευελιξία στην αλλαγή σχεδίων υπό πίεση.
- Εφαρμόζουν τη συνεργατική επίλυση προβλημάτων σε ένα σενάριο προσομοίωσης.

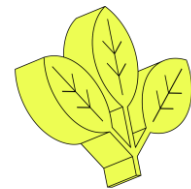
Διάρκεια: 90 λεπτά

Υλικά και πόροι

Κάρτες σεναρίων με απρόβλεπτες προκλήσεις (π.χ. ένα βασικό μέλος της ομάδας παραιτείται, οι πόροι μειώνονται στο μισό, οι προθεσμίες αλλάζουν ξαφνικά)

Σκηνικά αντικείμενα ή υλικά για ρεαλισμό στο παιχνίδι ρόλων

Χαρτοπίνακας/πίνακας τάξης για την καταγραφή στρατηγικών

EARTHE

Περιγραφή δραστηριότητας

Οι εκπαιδευόμενοι/ες αναπαριστούν, μέσω παιχνιδιού ρόλων, μια κατάσταση στην οποία βρίσκονται στη μέση ενός έργου ή εργασίας όταν προκύπτει ένα σοβαρό εμπόδιο. Καλούνται να προσαρμοστούν, να αναδιαμορφώσουν το σχέδιο δράσης και να παρουσιάσουν μια αναθεωρημένη λύση υπό χρονική πίεση – εξασκώντας την ανθεκτικότητα, την επίλυση προβλημάτων και τις συμπεριφορές νοοτροπίας ανάπτυξης.

Λεπτομερή βήματα υλοποίησης

Εισαγωγή

Ο/Η συντονιστής/τρια εξηγεί ότι οι προκλήσεις είναι αναπόφευκτες, όμως ο τρόπος ανταπόκρισης είναι αυτός που καθορίζει την έκβαση. Στη συνέχεια, συνδέει την έννοια με πραγματικές καταστάσεις στις οποίες η προσαρμοστικότητα οδήγησε σε πιο θετικά αποτελέσματα.

Βασική δραστηριότητα:

Σχηματισμός ομάδων – Σε ομάδες των 3–5 ατόμων ανατίθεται ένα φανταστικό έργο που πρέπει να σχεδιαστεί γρήγορα (π.χ. οργάνωση κοινοτικής εκδήλωσης, προετοιμασία παρουσίασης προϊόντος).

Αρχική φάση σχεδιασμού – Οι ομάδες αναπτύσσουν το σχέδιό τους σε 10 λεπτά.

Παρουσίαση της πρόκλησης – Ο/Η συντονιστής/τρια διακόπτει με μια «κάρτα πρόκλησης» που αλλάζει τα βασικά δεδομένα της κατάστασης.

Φάση προσαρμογής – Οι ομάδες έχουν 15 λεπτά για να προσαρμόσουν το σχέδιό τους, αποφασίζοντας πώς θα αντιμετωπίσουν την πρόκληση.

Παιχνίδι ρόλων – Οι ομάδες παρουσιάζουν το αναθεωρημένο σχέδιό τους στον/στη συντονιστή/τρια και στους υπόλοιπους εκπαιδευόμενους/ες, επιδεικνύοντας τη συλλογιστική τους πορεία και την επικοινωνία τους υπό πίεση.

Συμπέρασμα και αναστοχασμός:

Ο/Η συντονιστής/τρια διευκολύνει μια συζήτηση σχετικά με τις στρατηγικές προσαρμογής που λειτούργησαν καλύτερα και πώς ένιωσαν οι συμμετέχοντες/ουσες κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αλλαγής. Κάθε εκπαιδευόμενος/η γράφει δύο προσωπικές στρατηγικές ανθεκτικότητας για να τις εφαρμόσει.

Μέθοδος αξιολόγησης

Παρατήρηση της προσαρμοστικότητας κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού ρόλων.

Ανατροφοδότηση από τους/τις συνεκπαιδευόμενους/ες σχετικά με τον ρεαλισμό και τη δημιουργικότητα των προσαρμογών.

Φύλλα αναστοχασμού με τις προσωπικές στρατηγικές που αναπτύχθηκαν.

Συμβουλές προσαρμογής

Για συντομότερες συνεδρίες, μπορούν να χρησιμοποιηθούν μικρότερα σενάρια με ταχύτερους χρόνους προσαρμογής.

Για άτομα που αναζητούν εργασία, τα σενάρια μπορούν να αφορούν συνεντεύξεις ή εργασίες αξιολόγησης.

Για διαδικτυακή μάθηση, τα «εμπόδια» μπορούν να προσομοιωθούν μέσω συνομιλίας ή μέσω ξαφνικών αλλαγών στις οδηγίες.

Ενότητα 1 – Νοοτροπία ανάπτυξης

Δραστηριότητα στην τάξη 3 – Αλλαγή νοοτροπίας

Σχετική μέθοδος: Παιχνίδια ρόλων

Ομάδα-στόχος

Ηλικία: 20+

Φύλο: Όλα

Επίπεδο εκπαίδευσης: Οποιοδήποτε επίπεδο εκπαίδευσης ενηλίκων

Κατάσταση: Απασχολούμενοι / άνεργοι / σε αναζήτηση εργασίας

Λιγότερες ευκαιρίες: Κατάλληλη για εκπαιδευόμενους/ες με τάση προς σταθερή νοοτροπία, καθώς τους παρέχει ένα ασφαλές περιβάλλον για να εξασκηθούν στην εναλλαγή οπτικών.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση αυτής της δραστηριότητας, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζουν τη γλώσσα της σταθερής νοοτροπίας και να την αντικαθιστούν με επικοινωνία προσανατολισμένη στην ανάπτυξη.
- Εξασκούνται σε υποστηρικτικές αλληλεπιδράσεις με τους/τις συναδέλφους τους, οι οποίες ενθαρρύνουν την ανθεκτικότητα.
- Συνειδητοποιούν τα δικά τους πρότυπα λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας.

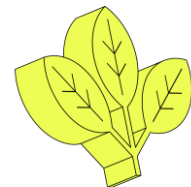
Διάρκεια: 80 λεπτά

Υλικά και πόροι

Σενάρια με δηλώσεις σταθερής νοοτροπίας.

Λίστα εναλλακτικών επιλογών νοοτροπίας ανάπτυξης ως σημείου αναφοράς.

Λίστες ελέγχου παρατηρητή/τριας για την καταγραφή των αλλαγών στη γλώσσα.

EARTHE

Περιγραφή δραστηριότητας

Σε αυτή τη δραστηριότητα παιχνιδιού ρόλων, οι εκπαιδευόμενοι/ες αναπαριστούν σύντομα σενάρια στα οποία κυριαρχεί γλώσσα σταθερής νοοτροπίας και στη συνέχεια την «αναδιατυπώνουν», αντικαθιστώντας τις περιοριστικές δηλώσεις με εναλλακτικές επιλογές νοοτροπίας ανάπτυξης. Η διαδικασία ενισχύει τόσο την ικανότητα αναγνώρισης όσο και την πρακτική εφαρμογή ενδυναμωτικής γλώσσας.

Λεπτομερή βήματα υλοποίησης

Εισαγωγή:

Ο/Η συντονιστής/τρια εξηγεί πώς η γλώσσα αντικατοπτρίζει τη νοοτροπία, χρησιμοποιώντας μερικά παραδείγματα «πριν και μετά» (π.χ. «Δεν μπορώ να το κάνω αυτό» → «Δεν μπορώ να το κάνω αυτό ακόμα»).

Βασική δραστηριότητα:

Διανομή σεναρίων – Τα ζευγάρια λαμβάνουν σενάρια με 4–6 δηλώσεις σταθερής νοοτροπίας.

Παιχνίδι ρόλων, γύρος 1^{ος} – Ένας/μία συμμετέχων/ουσα διαβάζει τις δηλώσεις «σταθερής νοοτροπίας», ενώ ο άλλος παίζει τον ρόλο του/της ακροατή/τριας.

Αλλαγή νοοτροπίας – Ως ομάδα, οι εκπαιδευόμενοι/ες αντικαθιστούν κάθε δήλωση σταθερής νοοτροπίας με μια εκδοχή προσανατολισμένη στην ανάπτυξη.

Παιχνίδι ρόλων, γύρος 2^{ος} – Αναπαριστούν τη βελτιωμένη εκδοχή, δίνοντας έμφαση στον τόνο, στη γλώσσα του σώματος και στη θετική γλώσσα.

Ανατροφοδότηση από τους/τις συναδέλφους – Ένα άλλο ζευγάρι παρατηρεί και σχολιάζει τις διαφορές μεταξύ των δύο γύρων.

Συμπέρασμα και αναστοχασμός:

Οι συμμετέχοντες/ουσες συζητούν ποιες δηλώσεις ήταν πιο δύσκολο να αλλάξουν και γιατί. Ο/Η συντονιστής/τρια τονίζει ότι η αναδιατύπωση της περιοριστικής γλώσσας είναι μια δεξιότητα που αναπτύσσεται με την εξάσκηση.

Μέθοδος αξιολόγησης

Λίστες ελέγχου παρατηρητών που δείχνουν βελτιώσεις στη γλώσσα.

Ποιότητα και θετική χροιά των αναδιατυπωμένων δηλώσεων.

EARTHE

Αυτοαξιολόγηση των συμμετεχόντων/ουσών σχετικά με το επίπεδο άνεσής τους στη χρήση γλώσσας που προάγει τη νοοτροπία ανάπτυξης.

Συμβουλές προσαρμογής

Για ομάδες αρχαρίων, χρησιμοποιήστε οπτικά ή ακουστικά παραδείγματα αντί για γραπτά κείμενα.

Για χώρους εργασίας, προσαρμόστε τα σενάρια ώστε να ταιριάζουν με τις συνήθειες συνομιλίας της ομάδας.

Για προχωρημένους εκπαιδευόμενους/ες, προσθέστε αυτοσχεδιασμό εισάγοντας απροσδόκητα φράσεις που αντανakλούν νοοτροπία σταθερότητας.